

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (25): Η προή του Αγίου Πνεύματος (Άγιος Ιννοκέντιος Μόσχας)

Date : 14 Ιουνίου, 2020

Ο άγιος Ιννοκέντιος (Βενιαμίνωφ, 1707-1879), είναι μία λαμπρή ιεραποστολική και άρχιερατική μορφή της ρωσικής εκκλησιαστικής ιστορίας. Αφού αφιέρωσε σαράντα πέντε ολόκληρα χρόνια της επίγειας ζωής του στον ευαγγελισμό των είδωλολατρικών εθνοτήτων της Άπω Ανατολής, τὰ δεκαεπτά ως ιερέας (1823-1840) και τὰ είκοσι οκτώ ως επίσκοπος Καμτσάτκας, Κουρίλων και Αλεουτίων Νήσων (1840-1868), ανήλθε στον μητροπολιτικό θρόνο της Μόσχας (1868), όπου παρέμεινε ως την όσιακή κοίμησή του, τὸ 1879, επιτελώντας ένα μεγαλόπνοο και έντυπωσιακό ποιμαντικό έργο. Τὸ 1077 ανακηρύχθηκε επίσημα άγιος από την Ίερά Σύνοδο τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας.

Ανάμεσα στα συγγραφικά πονήματα τοῦ αγίου Ιννοκεντίου περιλαμβάνεται και τὸ μικρὸ ἀλλὰ περίφημο έργο του «Υπόδειξη τοῦ δρόμου πρὸς τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Τὸ βιβλίό αυτό, μία συνοπτική ὀρθόδοξη κατήχηση, γνώρισε καταπληκτική έπιτυχία. Στη Ρωσία, ως τὸ 1917, έφτασε τὶς 47 εκδόσεις. Στα έλληνικά έχουν γίνει, από τὸ 1843 μέχρι σήμερα, τουλάχιστον πέντε διαφορετικὲς μεταφράσεις του, ὀρισμένες απ' αυτές με έπανειλημμένες εκδόσεις.

Στὸ τεῦχος τοῦτο τῆς «[Φωνῆς τῶν Πατέρων](#)» εκδίδουμε, σὲ νεοελληνική ἀπόδοση, τὸ τέταρτο μέρος τοῦ βιβλίου, πὸν ἀναφέρεται στὸ Άγιο Πνεῦμα. Βασισμένος στὴ διδασκαλία τῆς Έκκλησίας μας, ὁ θεόσοφος Ίεράρχης, ἀπαντᾷ σὲ τρία βασικά έρωτήματα: **α) Τί είναι τὸ Άγιο Πνεῦμα· β) πότε και ποιοὶ Τὸ ἀποκτοῦν· γ) πῶς μπορούμε νὰ Τὸ ἀποκτήσουμε κι εμεῖς.**

[ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ](#)

Ή προή τοῦ Αγίου Πνεύματος

α'. Τί είναι τὸ Άγιο Πνεῦμα και τί δίνει στὸν άνθρωπο.

Τὸ Άγιο Πνεῦμα είναι ὁ Θεός, τὸ τρίτο πρόσωπο τῆς Αγίας Τριάδος, παντοδύναμο ὅπως ὁ Πατέρας και ὁ Υἱός. Τὸ Άγιο Πνεῦμα ζωογονεῖ, έμψυχώνει και ένδυναμώνει

τὰ πλάσματα. Αυτό δίνει στὰ ζῶα τὴ ζωὴ, στοὺς ἀνθρώπους τὸ νοῦ καὶ στοὺς χριστιανοὺς τὴν ἀνώτερη ζωὴ, τὴν πνευματικὴ. Αυτό φωτίζει τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν βοηθάει νὰ μπεῖ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δίνεται στὸν καθένα μας ὄχι σύμφωνα μὲ τὴν ἀξία τῶν καλῶν ἔργων του, ἀλλὰ δωρεάν, σύμφωνα μὲ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὴ σωτηρία του.

Στὴ συνέχεια θὰ δοῦμε **τί χαρίζει στὸν ἄνθρωπο τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.**

1. Ὅταν κατοικήσει μέσα στὸν ἄνθρωπο τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, τοῦ δίνει **πίστη καὶ φωτισμό**. Χωρὶς Αυτό, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει ἀληθινὴ καὶ ζωντανὴ πίστη. **Χωρὶς τὸ φωτισμό Του, καὶ ὁ πιὸ σοφὸς καὶ μορφωμένος ἄνθρωπος εἶναι ὀλότελα τυφλὸς ὡς πρὸς τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν κτίση Του. Ἀπεναντίας, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μπορεῖ νὰ φωτίσει ἐσωτερικὰ καὶ τὸν πιὸ ἀμόρφωτο καὶ ἀπλοϊκὸ ἄνθρωπο, νὰ τοῦ ἀποκαλύψει ἄμεσα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ τοῦ προσφέρει τὴ γλυκεῖα γεύση τῆς βασιλείας Του.** Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔχει μέσα του τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, αἰσθάνεται στὴν ψυχὴ του ἕνα ἀσυνήθιστο φῶς, ποὺ τοῦ ἦταν ὀλότελα ἄγνωστο μέχρι τότε.

2. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα γεννᾷει στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου τὴν **ἀληθινὴ ἀγάπη**. Ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη εἶναι σὰν μία καθαρὴ φωτιά, μία πηγὴ θερμότητας, ποὺ ζεσταίνει τὴν καρδιά. Εἶναι μία ρίζα, ποὺ βλαστάνει μέσα στὴν καρδιά ὅλα τὰ καλὰ ἔργα. **Γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἔχει ζωογονηθεῖ ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ ἀγάπη, τίποτα δὲν εἶναι δύσκολο, φοβερὸ ἢ ἀδύνατο. Γι' αὐτὸν κανένας νόμος δὲν εἶναι βαρὺς, καμιά ἐντολὴ δὲν εἶναι ἀνεφάρμοστη. Ὅλα του εἶναι εὐκόλα.**

Ἡ πίστη καὶ ἡ ἀγάπη, ποὺ χαρίζει στὸν ἄνθρωπο τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, εἶναι τόσο μεγάλα καὶ δυνατὰ ὄπλα στὰ χέρια του, ποὺ, ἂν τὰ ἔχει, μπορεῖ εὐκόλα, ἄνετα, μὲ χαρὰ καὶ γαλήνη νὰ βαδίσει τὸ δρόμο ποὺ βάδισε ὁ Χριστός.

3. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δίνει ἀκόμα στὸν ἄνθρωπο **δύναμη**, γιὰ ν' ἀντιστέκεται στοὺς πειρασμοὺς τοῦ κόσμου. Ἔτσι, χρησιμοποιεῖ βέβαια τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ, ἀλλὰ σὰν περαστικὸς ταξιδιώτης, χωρὶς νὰ κολλάει σ' αὐτὰ τὴν καρδιά του. Ἀντίθετα, **ὁ ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἔχει μέσα του τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ὅσο μορφωμένος καὶ ἔξυπνος κι ἂν εἶναι, μένει πάντα δοῦλος καὶ αἰχμάλωτος τοῦ κόσμου.**

4. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δίνει στὸν ἄνθρωπο καὶ **σοφία**. Αυτό τὸ βλέπουμε κατεξοχὴν στοὺς ἀγίους ἀποστόλους, ποὺ, πρὶν λάβουν τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἦταν ἀγράμματοι καὶ ἀπλοϊκοὶ ἄνθρωποι, ὕστερα ὅμως κανεὶς δὲν μπορούσε ν' ἀντισταθεῖ στὴ σοφία καὶ τὴ δύναμη τοῦ λόγου τους.

Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα χαρίζει σοφία ὄχι μόνο στὰ λόγια τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ στίς

πράξεις του. Έτσι, λ.χ., **εκείνος που έχει μέσα του τὸ Πνεῦμα, πάντα θὰ βρεῖ τὸ χρόνο καὶ τὸν τρόπο νὰ φροντίσει γιὰ τὴ σωτηρία του, ἀκόμα καὶ μέσα στὸ θόρυβο τοῦ κόσμου.**

5. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα χαρίζει τὴν **ἀληθινὴ χαρὰ, τὴν καρδιακὴ εὐτυχία καὶ τὴν ἀσάλευτη εἰρήνη. Ὁ ἄνθρωπος που δὲν ἔχει μέσα του τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ χαρεῖ ἀληθινά, νὰ εὐχαριστηθεῖ καθαρὰ, νὰ νιώσει τὴν εἰρήνη που γλυκαίνει τὴν ψυχὴ.** Εἶναι ἀλήθεια ὅτι κάπου κάπου χαίρεται. Μὰ ἡ χαρὰ του εἶναι στιγμιαία καὶ ὄχι καθαρὴ. Κάπου-κάπου διασκεδάζει. Μὰ οἱ διασκεδάσεις του εἶναι πάντα κενές, ἀνούσιες, καὶ **μετὰ ἀπ' αὐτὲς τὸν κυριεύει μίᾳ ἀκόμα μεγαλύτερη στενοχώρια.** Κάπου-κάπου εἶναι ἤρεμος. Μὰ ἡ ἠρεμία του δὲν εἶναι ἡ πνευματικὴ εἰρήνη, εἶναι **νάρκη τῆς ψυχῆς.** Καὶ ἀλίμονο σ' ἐκεῖνον που δὲν προσπαθεῖ καὶ δὲν θέλει νὰ ξυπνήσει ἀπ' αὐτὴ τὴ νάρκη!

6. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δίνει καὶ τὴν **ἀληθινὴ ταπείνωση.** Ὁ ἄνθρωπος, ἀκόμα καὶ ὁ πιὸ γνωστικός, δὲν μπορεῖ νὰ γνωρίσει τὸν ἑαυτό του ὅσο πρέπει, ἂν δὲν ἔχει μέσα του τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Γιατί χωρὶς τὴ θεία βοήθεια, δὲν μπορεῖ νὰ δεῖ τὴν πραγματικὴ κατάσταση τῆς ψυχῆς του. Ἄν εἶναι τίμιος καὶ κάνει κανένα καλὸ στοὺς συναθρώπους του, νομίζει πῶς εἶναι δίκαιος ἢ καί, σὲ σύγκριση μὲ τοὺς ἄλλους, τέλειος καὶ πῶς δὲν τοῦ χρειάζεται τίποτ' ἄλλο!

Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ὅταν κατοικήσει μέσα μας, μᾶς ἀποκαλύπτει ὅλη τὴν ἐσωτερικὴ μας φτώχεια καὶ ἀδυναμία. Καὶ ἀνάμεσα στὶς ἀρετὲς μας, προβάλλει ὅλες τὶς ἀμαρτίες μας, τὴν ἀμέλειά μας, τὴν ἀδιαφορία μας γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἄλλων, τὴν ἰδιοτέλειά μας ἀκόμα καὶ ἐκεῖ που φαινόμαστε μεγαλόψυχοι, τὴν παχυλὴ φιλαυτία μας ἀκόμα καὶ ἐκεῖ που ποτὲ δὲν τὴν ὑποπευόμασταν. Κοντολογίς, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μας τὰ δείχνει ὅλα, ὅπως πραγματικὰ εἶναι. Καὶ τότε ἀρχίζουμε ν' ἀποκτᾶμε τὴν ἀληθινὴ ταπείνωση. Τότε ἀρχίζουμε νὰ χάνουμε τὴν ἐμπιστοσύνη μας στὶς δικὲς μας δυνάμεις καὶ ἀρετὲς. Τότε ἀρχίζουμε νὰ θεωροῦμε τὸν ἑαυτό μας χειρότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Καὶ ταπεινωμένοι μπροστὰ στὸν Ἰησοῦ Χριστό, ἀρχίζουμε νὰ **μετανοοῦμε εἰλικρινὰ καὶ νὰ ἐλπίζουμε μόνο σ' Ἐκεῖνον.**

7. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μᾶς διδάσκει, τέλος, τὴν **ἀληθινὴ προσευχή.** Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ κάνει προσευχὴ πραγματικὰ εὐάρεστη στὸ Θεό, πρὶν λάβει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Γιατί ἂν ἀρχίσει νὰ προσεύχεται, χωρὶς νὰ ἔχει μέσα του τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, θὰ δεῖ τὸ νοῦ του νὰ μὴν μπορεῖ νὰ συγκεντρωθεῖ. Ἐπιπλέον, δὲν γνωρίζει, ὅπως πρέπει, οὔτε τὸν ἑαυτό του οὔτε τὶς ἀνάγκες του οὔτε τί νὰ ζητήσει οὔτε πῶς νὰ τὸ ζητήσει ἀπὸ τὸ Θεό. Καλὰ-καλὰ δὲν ξέρεي οὔτε τί εἶναι ὁ Θεός. Ὅποιος, ὅμως, ἔχει μέσα του τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, γνωρίζει τὸ Θεό, βλέπει ὅτι Αὐτὸς εἶναι ὁ Πατέρας του καὶ ξέρει πῶς νὰ Τὸν πλησιάσει, πῶς νὰ Τὸν παρακαλέσει καὶ τί νὰ Τοῦ ζητήσει. Οἱ σκέψεις του στὴν προσευχὴ εἶναι εὐτακτες, καθαρές, προσηλωμένες μόνο στὸν Κύριο. Ἐνας τέτοιος ἄνθρωπος μπορεῖ μὲ τὴν προσευχὴ του νὰ πετύχει τὰ πάντα, ἀκόμα καὶ βουνα νὰ

μετακινήσει.

Νά, λοιπόν, τί χαρίζει το Άγιο Πνεῦμα σ' ἐκεῖνον πού Τò ἔχει λάβει. Βλέπετε ὅτι, χωρίς τή βοήθεια καί τή συνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἶναι ἀδύνατον ὄχι μόνο νά μποῦμε στήν οὐράνια βασιλεία, ἀλλά κι ἕνα βῆμα νά κάνουμε στό δρόμο πού ὀδηγεῖ ἐκεῖ. Γι' αὐτό εἶναι ἀπαραίτητο νά ποθοῦμε καί νά ζητᾶμε τò Ἁγιο Πνεῦμα• εἶναι ἀπαραίτητο νά Τò ἀποκτήσουμε καί νά Τò ἔχουμε πάντα μέσα μας, ὅπως Τò εἶχαν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι.

β'. Πότε καί ποιοὶ ἀποκτοῦν τò Ἁγιο Πνεῦμα.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶπε: «Ὁ ἄνεμος πνέει ὅπου θέλει· ἀκοῦς τή βοή του, ἀλλά δέν ξέρεις ἀπό ποῦ ἔρχεται καί ποῦ πηγαίνει. Ἔτσι συμβαίνει καί μέ καθέναν πού γεννιέται ἀπό τò Πνεῦμα» (Ιω. 3:8). Τὰ λόγια αὐτά σημαίνουν, ὅτι τήν παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στήν καρδιά μας μποροῦμε νά τήν ἀκούσουμε, νά τήν αἰσθανθοῦμε καί νά τήν ἀντιληφτοῦμε, ἀλλά δέν μποροῦμε ποτέ νά προσδιορίσουμε ἀπό πρὶν τήν περίσταση καί τήν ὥρα πού θά μᾶς ἐπισκεφθεῖ. Βλέπουμε πῶς οἱ ἀπόστολοι ἔλαβαν τò Ἁγιο Πνεῦμα σέ στιγμές πού δέν τò περίμεναν. Μόνο ἡ ἐπίσημη κατάβαση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς τοὺς εἶχε προαναγγελεῖ, καί πραγματοποιήθηκε τήν προκαθορισμένη μέρα στόν προκαθορισμένο τόπο· καί τότε, ὅμως, **δέν ἔλαβαν τò Πνεῦμα σὰν ἀνταμοιβή γιά προσωπικά τους κατορθώματα, ἀλλά δωρεάν, χάρι στήν πίστη καί τήν ἐλπίδα τους.** Ἡ ὁμόψυχη προσευχή, στήν ὁποία ἦταν ἀφοσιωμένοι ἀπό τήν Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου ὡς τήν ἐπιφοίτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δέν ἦταν τόσο τò μέσο, γιά νά πάρουν τò Πνεῦμα, ὅσο μία προετοιμασία γι' αὐτό τò γεγονός.

Κανένας, ἐπομένως, δέν μπορεῖ νά ξέρει ποιά στιγμή καί μέ ποιὸ τρόπο θά λάβει τὰ δῶρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, γιατί τὰ δῶρα δίνονται ἀπροσδόκητα, ὅποτε καί σ' ὅποιον θέλει ὁ δωρητής. Γι' αὐτό κάνουν μεγάλο λάθος, ὅσοι περιμένουν νά λάβουν τò Ἁγιο Πνεῦμα μέ συγκεκριμένο τρόπο καί σέ συγκεκριμένη ὥρα. Ὅσοι, μάλιστα, ἐπινοοῦν δικά τους μέσα γιά τò σκοπὸ αὐτό, ὄχι μόνο δέν πρόκειται νά λάβουν τò Ἁγιο Πνεῦμα, ἀλλά παίρνουν ἐπάνω τους καί μία φοβερὴ ἁμαρτία.

Πρὶν μιλήσουμε γιά τò πῶς μποροῦμε ν' ἀποκτήσουμε τò Ἁγιο Πνεῦμα, πρέπει νά τονίσουμε ὅτι **αὐτὸ δίνεται μόνο στοὺς ἀληθινὰ πιστοὺς.** Καί ἀληθινὰ πιστοὺς εἶναι ἐκεῖνος πού ὁμολογεῖ σωστά τήν ἀγία ὀρθόδοξη πίστη, χωρίς καμιὰ πρόσθεση ἢ ἀφαίρεση ἢ ἀλλοίωση, ὅπως μᾶς τήν παρέδωσαν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καί ὅπως τή διατύπωσαν καί τήν ἐπικύρωσαν οἱ ἅγιοι πατέρες στίς Οἰκουμενικὲς Συνόδους. Κάθε ἀμφιβολία ἢ σόφισμα σέ θέματα πίστεως εἶναι ἀνυπακοή. Καί ὁ ἀνυπάκουος δέν μπορεῖ ποτέ νά γίνει ναδὸς καί κατοικητήριο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

γ'. Πώς μπορούμε ν' αποκτήσουμε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

Τὰ γνωστὰ καὶ ἀποτελεσματικὰ **μέσα γιὰ τὴν ἀπόκτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος**, σύμφωνα μὲ τὴ διδασκαλία τῶν ἱερῶν Γραφῶν καὶ τὴν πείρα τῶν μεγάλων ἁγίων, εἶναι τὰ ἑξῆς:

Ἡ καθαρὴ καρδιὰ καὶ τὸ ἀγνὸ σῶμα.

Ἡ ταπεινοφροσύνη.

Ἡ ὑπακοὴ στὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ προσευχή.

Ἡ καθημερινὴ αὐταπάρνηση.

Ἡ ἀνάγνωση καὶ ἀκρόαση τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ κατεξοχὴν ἡ θεία κοινωνία.

Κάθε πιστὴ ψυχὴ μπορεῖ νὰ γεμίσει μὲ Ἅγιο Πνεῦμα, ἂν καθαριστεῖ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὴ φιλαυτία καὶ ἐλευθερωθεῖ ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνεια. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι πάντα ὀλόγυρά μας καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ μπεῖ μέσα μας. Ἀλλὰ οἱ κακές μας πράξεις μας περιβάλλουν σὰν ἰσχυρὸ πέτρινο τεῖχος καὶ τ' ἁμαρτήματά μας σὰν ἄγριοι φρουροὶ Τὸ διώχνουν μακριὰ μας καὶ δὲν Τὸ ἀφήνουν νὰ μᾶς πλησιάσει.

Κάθε ἁμαρτία διώχνει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Πιὸ μισητές, ὅμως, Τοῦ εἶναι ἀπὸ τὶς σωματικὲς ἢ **πορνεία** καὶ ἀπὸ τὶς ψυχικὲς ἢ **ὑπερηφάνεια**. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἡ τέλεια καθαρότητα, δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ κατοικήσει σὲ ἄνθρωπο μολυσμένο μὲ ἁμαρτίες. Πῶς νὰ μείνει στὴν καρδιὰ μας, ὅταν αὐτὴ εἶναι γεμάτη μὲ μέριμνες, ἐπιθυμίες καὶ πάθη;

Ἄς δοῦμε, λοιπόν, πιὸ ἀναλυτικὰ **τὰ μέσα γιὰ τὴν ἀπόκτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.**

1. Ἄν θέλουμε νὰ μὴ χάσουμε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποὺ πήραμε στὸ βάπτισμα, ἢ, ἂν τὸ χάσαμε, νὰ Τὸ ἀποκτήσουμε πάλι, ὀφείλουμε νὰ ἔχουμε **καρδιὰ καθαρὴ καὶ σῶμα ἀγνὸ**, ἀμόλυντο δηλαδὴ ἀπὸ κάθε σαρκικὴ ἁμαρτία.

Καρδιὰ καὶ σῶμα πρέπει νὰ εἶναι ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καὶ σ' ὅποιον ἔχει καθαρὴ καρδιὰ καὶ ἀμόλυντο σῶμα, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα θὰ μπεῖ καὶ θὰ κυριέψει τὴν ψυχὴ του. Φτάνει **νὰ μὴν ἔχει ἀποθέσει ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς τὴν ἐλπίδα του στὰ καλὰ του ἔργα καὶ νὰ μὴν καυχιέται γι' αὐτά, νὰ μὴ νομίζει δηλαδὴ ὅτι δικαιοματικὰ πρέπει νὰ λάβει τὰ δῶρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, σὰν ἀμοιβὴ ποὺ τοῦ χρωστάει ὁ Θεός.**

Ἄν ἐσὺ εἶχες τὴν ἀτυχία νὰ κηλιδώσεις τὴν καρδιά σου καὶ νὰ φθείρεις τὸ σῶμα σου μὲ τὴν ἁμαρτία, ἀγωνίσου νὰ καθαριστεῖς μὲ τὴ μετάνοια. Πάψε ν' ἁμαρτάνεις, μετανόησε μὲ συντριβὴ καὶ ἄρχισε νὰ ζεῖς μὲ περισσότερη προσοχή. Ἔτσι θ' ἀξιωθεῖς ν' ἀπολαύσεις τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

2. Ἐνα ἀπὸ τὰ πιὸ σίγουρα μέσα γιὰ τὴν ἀπόκτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἡ **ταπεινοφροσύνη**.

Ἔστω κι ἂν εἶσαι ἄνθρωπος τίμιος, καλός, δίκαιος καὶ σπλαχνικός, ἔστω κι ἂν τηρεῖς ὅλες τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, νὰ θεωρεῖς παντοτινὰ τὸν ἑαυτό σου σὰν ἕναν ἀνάξιο δοῦλο Του, σὰν ἕνα ἐργαλεῖο στὰ χέρια Του, ἐργαλεῖο μὲ τὸ ὅποιο Ἐκεῖνος ἐνεργεῖ. Ἄλλωστε, φτάνει μία πιὸ προσεκτικὴ ματιὰ στὰ καλά μας ἔργα, ἀκόμα καὶ στὶς μεγαλύτερες ἀρετές μας, γιὰ νὰ δοῦμε πόσο λίγο ἀξίζουν νὰ λέγονται χριστιανικὲς ἀρετές. Πόσες φορές, λ.χ., δίνουμε ἐλεημοσύνη, ἂν ὄχι ἀπὸ ματαιοδοξία καὶ φιλαυτία, ὅπως δὴποτε ὅμως ἀπὸ ἰδιοτέλεια, σὰν τοκογλύφοι, ἐλπίζοντας δηλαδὴ ὅτι γιὰ ἕνα νόμισμα ποὺ δώσαμε στὸν φτωχό, θὰ πάρουμε ἀπὸ τὸ Θεὸ ἑκατὸ ἢ χίλια;

Ταπεινοφροσύνη εἶναι καὶ κάτι ἄλλο, τὸ **νὰ ὑπομένεις καρτερικὰ καὶ ἀγόγγυστα ὅλες τὶς θλίψεις, λύπες καὶ δυστυχίες, θεωρώντάς τες σὰν τιμωρία γιὰ τὶς ἁμαρτίες σου**. Νὰ μὴ λές, Ἀλίμονο στὴ συμφορὰ μου!", ἀλλὰ "Καὶ λίγα εἶναι τοῦτα γιὰ τὶς ἁμαρτίες μου!". Καὶ νὰ ζητᾶς ἀπὸ τὸ Θεό, ὄχι τόσο νὰ σὲ ἀπαλλάξει ἀπὸ τὶς δοκιμασίες, ὅσο **νὰ σοῦ δώσει δύναμη γιὰ νὰ τὶς ὑπομένεις**.

3. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μποροῦμε νὰ τὸ ἀποκτήσουμε ἐπίσης μὲ τὴν **ὑπακοὴ στὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ**.

Ὁ Θεὸς μιλάει πολὺ καθαρά, μὲ τρόπο σαφὴ καὶ κατανοητό. Ἔτσι μποροῦμε ν' ἀκοῦμε τὴ φωνὴ του σὲ κάθε τόπο καὶ χρόνο καὶ περίσταση. Φτάνει μόνο νὰ ἔχουμε αὐτιά γιὰ ν' ἀκοῦμε. Εἶσαι λ.χ., δυστυχισμένος; Σὲ ἀδίκησε κάποιος; Πέθανε ἕνας συγγενὴς σου; Εἶσαι ἄρρωστος, λυπημένος ἢ μελαγχολικὸς χωρὶς καμιὰ φανερὴ αἰτία, ὅπως συμβαίνει συχνὰ σὲ ὅλους μας; Σ' ὅλες αὐτὲς τὶς περιπτώσεις μπορεῖς ν' ἀκούσεις τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ποὺ σοῦ λέει **νὰ συνέλθεις** καί, ἀντὶ νὰ στηρίζεσαι στοὺς ἀνθρώπους ἢ νὰ ζητᾶς παρηγοριὰ στὶς διασκεδάσεις καὶ τὰ ξεφαντώματα, **νὰ γυρίσεις μετανοημένος σ' Αὐτόν, νὰ ζητήσεις παρηγοριὰ καὶ βοήθεια μόνο ἀπ' Αὐτόν**.

Ἄν πάλι καλοπερνᾶς, ἂν ἔχεις ἄφθονα ἀγαθὰ καὶ καμιὰν ἀνάγκη, ἂν οἱ ὑποθέσεις σου ὅλες ἐξελίσσονται θετικά, ἂν δὲν γνωρίζεις πόνο καὶ θλίψη, ἀλλὰ μόνο χαρὰ, καὶ μάλιστα χαρὰ πνευματικὴ, ὅλα τοῦτα εἶναι τοῦ Θεοῦ φωνή, ποὺ σὲ παρακινεῖν' **ἀγαπᾶς μ' ὅλη σου τὴν καρδιά τὸν Εὐεργέτη σου, νὰ τὸν εὐχαριστεῖς μ' ὅλη σου τὴ δύναμη καὶ νὰ μὴν ξεχνᾶς, ὅταν ἀπολαμβάνεις τ' ἀγαθὰ αὐτοῦ τοῦ κόσμου, νὰ βοηθᾶς καὶ τοὺς δικούς Του ἄσημους ἀδελφούς, δηλαδὴ τοὺς**

φτωχούς. Νὰ μὴν ξεχνᾶς ἀκόμα, πῶς τὰ ἀληθινὰ ἀγαθὰ καὶ ἡ αἰώνια χαρὰ βρίσκονται στὸν οὐρανὸ καὶ προέρχονται ἀπ' Αὐτὸν ποὺ εἶναι ἡ πηγὴ κάθε ἀγαθοῦ καὶ κάθε χαρᾶς.

Ἄν εἶναι παρανομία ἢ περιφρόνηση ἐνὸς ἐπίγειου ἄρχοντα, πόσο μεγαλύτερη ἁμαρτία εἶναι ἡ περιφρόνηση τοῦ οὐράνιου Βασιλιά! Ἄν δὲν προσέξουμε, μπορεῖ ὁ Θεός, μετὰ τὶς ἀναρίθμητες ὀχλήσεις καὶ τὶς ἐπανειλημμένες προσκλήσεις Του, νὰ μᾶς ἐγκαταλείψει σὰν πεισματάρικα παιδιά. Θὰ μᾶς ἀφήσει τότε νὰ κάνουμε ὅ,τι θέλουμε. Ἀλλὰ μετὰ ἀπ' αὐτὸ ὁ νοῦς μας λίγο-λίγο θὰ σκοτιστεῖ τόσο πολύ, ὥστε καὶ οἱ φοβερότερες ἀκόμη ἁμαρτίες δὲν θὰ μᾶς φαίνονται παρὰ ἀναπόφευκτες ἀδυναμίες τῆς ἀνθρώπινης φύσεώς μας. Ὅσο, λοιπόν, ὠφέλιμο καὶ σωτήριο εἶναι τὸ ν' ἀκοῦμε τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, τόσο ἐπικίνδυνο καὶ καταστροφικὸ εἶναι τὸ νὰ μὴν τῆς δίνουμε σημασία.

4. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα Τὸ παίρνουμε ἀκόμα **μὲ τὴν προσευχή**. Εἶναι ὁ πιὸ ἀπλὸς καὶ ἀποτελεσματικὸς τρόπος, ποὺ μπορεῖ νὰ τὸν χρησιμοποιοῦ ὁ καθένας μας ὅποιαδήποτε ὥρα.

Ὅπως γνωρίζουμε, ἡ προσευχὴ εἶναι ἐξωτερικὴ καὶ ἐσωτερικὴ. Ὅποιος προσεύχεται κάνοντας γονυκλισίες, κάνει ἐξωτερικὴ προσευχὴ. Καὶ ὅποιος μὲ τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιά του ἀπευθύνεται στὸ Θεὸ πασχίζοντας νὰ Τὸν ἔχει ἀκατάπαυστα στὸ λογισμὸ του, κάνει ἐσωτερικὴ προσευχὴ.

Ὅλοι ξέρετε ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ αὐτοὺς τρόπους προσευχῆς εἶναι ὁ πιὸ καλός, ὁ πιὸ καρποφόρος, ὁ πιὸ εὐάρεστος στὸν Κύριο. Ξέρετε, ἐπίσης, ὅτι μπορούμε νὰ προσευχομάστε παντοῦ καὶ πάντοτε, ἀκόμα καὶ τότε ποὺ μᾶς καταβάλλει ἡ ἁμαρτία. Μποροῦμε νὰ προσευχομάστε καὶ ὅταν δουλεύουμε καὶ ὅταν ξεκουραζόμαστε, τὶς γιορτὲς καὶ τὶς καθημερινές, ὄρθιοι, καθιστοὶ ἢ ξαπλωμένοι.

Ἐδῶ χρειάζεται νὰ σᾶς πῶ μόνο, ὅτι, μολονότι ἡ ἐσωτερικὴ προσευχὴ εἶναι τὸ πιὸ ἰσχυρὸ μέσο γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῆς θείας χάριτος, δὲν πρέπει ν' ἀφήνουμε καὶ τὴν ἐξωτερικὴ προσευχὴ, καὶ μάλιστα τὴν **κοινὴ θεία λατρεία**. Πολλοὶ λένε: "**Γιατί νὰ πάω στὴν ἐκκλησία; Μπορῶ καὶ στὸ σπίτι νὰ προσευχηθῶ. Ἐκεῖ περισσότερο ἁμαρτάνεις παρὰ προσεύχεσαι**". Ἀλλὰ τί τοὺς κάνει, νομίζετε, νὰ μιλοῦν ἔτσι; Ἡ καλὴ τους γνώση ἢ ἡ ὀρθὴ τους κρίση; Καθόλου! Ἀπεναντίας, ἡ τεμπελιά καὶ ὁ ἐγωισμὸς τους. Εἶναι ἀλήθεια, βέβαια, ὅτι μερικὲς φορές συμβαίνει, δυστυχῶς, νὰ εἴμαστε μέσα στὴν ἐκκλησία καὶ ν' ἁμαρτάνουμε. Αὐτό, ὅμως, δὲν γίνεται ἐπειδὴ ἤρθαμε στὴν ἐκκλησία, μὰ ἐπειδὴ ἤρθαμε μὲ διάθεση ἀκατάλληλη, ὄχι γιὰ νὰ προσευχηθοῦμε, μὰ γιὰ ἄλλα! Καὶ γιὰ νὰ πεισθεῖτε, κοιτάξτε ἐκείνους πού, μὲ τὶς παραπάνω προφάσεις, δὲν ἔρχονται στὴν ἐκκλησία. Μήπως προσεύχονται στὸ σπίτι τους; Κάθε ἄλλο!

Είπαμε πριν, ότι ο άνθρωπος που δεν έχει μέσα του το Άγιο Πνεῦμα, δεν μπορεί να προσευχηθεί αληθινά. Πράγματι, **για να προσευχηθεί κανείς όπως πρέπει, χρειάζεται πολύς κόπος, μεγάλος αγώνας. Δεν είναι δυνατόν άμέσως ή έστω σε σύντομο χρονικό διάστημα να κατευθύνει το νοῦ και την καρδιά του στο Θεό.** Αλλά, όμως, τί αποκτιέται στον κόσμο τούτο εύκολα, γρήγορα και άκοπα; Ποιά τέχνη, ποιιά έπιστήμη, ποιιά πνευματική παρηγοριά; Γι' αυτό να προσεύχεσαι. **Ακόμα κι αν στην προσευχή σου βλέπεις πολύ κόπο και καμιά εύχαρίστηση, να προσεύχεσαι με επίμελεια και ζήλο.** Να συνηθίζεις τον έαυτό σου στην προσευχή και τή συνομιλία με το Θεό. Να προσπαθείς, όσο μπορείς, να συμμαζεύεις και να έλέγχεις τις σκορπισμένες σου σκέψεις. Έτσι, σιγά σιγά, ή προσευχή σου θα γίνεται όλο και πιο εύκολη. Θ' αρχίσεις κι έσύ να αισθάνεσαι μία γλυκιά παρηγοριά. Και αν κάνεις είλικρινή προσπάθεια, το Άγιο Πνεῦμα, βλέποντας τήν αγωνιστικότητά σου και τή γνησιότητα του πόθου σου, γρήγορα θα σε βοηθήσει. Και αφού μπει μέσα σου, θα σου διδάξει τήν αληθινή προσευχή.

Ο Θεός μάς ζητάει να προσευχόμαστε άδιάκοπα (Α' Θεσσ. 5:17). Πολλοί λένε: **Πώς είναι δυνατό να προσευχόμαστε άδιάκοπα, αφού ζούμε στον κόσμο; Αν άσχοληθούμε μόνο με τήν προσευχή, πότε θα εκπληρώσουμε τις υποχρεώσεις μας και θ' άσχοληθούμε με τις δουλειές μας;**

Δεν μπορούμε, βέβαια, να κάνουμε άδιάλειπτη προσευχή έξωτερικά, να στεκόμαστε δηλαδή πάντοτε σε στάση προσευχής, γιατί πρέπει και να δουλέψουμε και πολλές άλλες ανάγκες μας να ικανοποιήσουμε. Όποιος, όμως, συναισθάνεται τήν έσωτερική του φτώχεια, δεν θα πάψει να προσεύχεται, ό,τι κι αν κάνει. Όποιος θερμά ποθεί να μπει στη βασιλεία των ουρανών, θα βρει τήν εύκαιρία και το χρόνο να προσεύχεται, τόσο έσωτερικά όσο και έξωτερικά. Ακόμα κι όταν εργάζεται βαριά και άκατάπαυστα, θα βρει καιρό να μιλήσει στο Θεό. Δεν βρίσκει καιρό να προσευχηθεί μόνο εκείνος που δεν θέλει να προσευχηθεί.

Μερικοί πιστεύουν ότι προσευχή μπορεί να γίνεται μόνο από βιβλία. Καλό είναι, βέβαια, αν μπορείς, να ίκετεύεις και να δοξολογείς το Θεό με τὰ λόγια των ψαλμών και των έκκλησιαστικών ύμνων. Αν, όμως, είσαι άγράμματος, τότε φτάνει να μάθεις τις κυριότερες προσευχές, με πρώτη τήν [Κυριακή προσευχή, δηλαδή το «Πάτερ ημών»](#). Σ' αυτή τήν προσευχή, που μάς τήν παρέδωσε ο ίδιος ο Κύριος, αναφέρονται όλες οι ανάγκες μας. Αν, πάλι, οι περιστάσεις δεν επιτρέπουν να προσευχηθείς για άρκετή ώρα, τότε λέγε μερικές άπλες και σύντομες προσευχές, όπως, «Κύριε, έλέησον», «Θεέ μου, βοήθησέ με», «Κύριε, συγχώρεσέ με», «Κύριε Ίησού Χριστέ, Υιέ του Θεού, έλέησόν με τον άμαρτωλόν».

5. Ένας από τους άγιους πατέρες είπε: " Αν θέλεις ή προσευχή σου ν' άνεβεί κατευθείαν στο Θεό, δώσε της δυο φτερά, τή **νηστεία** και τήν **έλεημοσύνη** ". Κυρίως μ' αυτές τις δυο πρακτικές άρετές πραγματοποιείται ή καθημερινή

αὐταπάρνηση.

Νηστεία γενικὰ καὶ γιὰ κάθε ἄνθρωπο εἶναι ἡ ἐγκράτεια καὶ ὁ αὐστηρὸς μετριασμὸς στὴ χρήση τῆς τροφῆς.

Σκοπὸς τῆς νηστείας εἶναι νὰ ταπεινώσει καὶ νὰ ἐλαφρύνει τὸ σῶμα, κάνοντάς το ἔτσι πιὸ ὑπάκουο στὴν ψυχὴ.

Γιατί ἓνα χορτάτο καὶ παχύσαρκο σῶμα ζητάει εὐκολίες καὶ ἀνέσεις, μᾶς κάνει ράθυμους καὶ δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ συλλογιζόμαστε τὸ Θεό. Δένει τὴν ψυχὴ, τὴν πνίγει, τὴν κάνει ὅ,τι θέλει.

Ἀλλὰ νηστεύοντας σωματικά, πρέπει συνάμα **νὰ νηστεύεις καὶ ψυχικά**: Νὰ φυλάξ τὴ γλῶσσα σου ἀπὸ κάθε κακὸ ἢ ἀνώφελο λόγο. Νὰ κυριαρχεῖς στὶς ἐπιθυμίες σου. Νὰ ξεριζώνεις τὰ πάθη σου.

Ὅσο γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη, ἐμεῖς συνήθως ὀνομάζουμε ἔτσι τὴ βοήθεια ποὺ δίνουμε στοὺς φτωχοὺς. Δὲν εἶναι, ὅμως, μόνο αὐτή. **Ἐλεημοσύνη εἶναι κάθε πράξη ἀγάπης καὶ εὐσπλαχνίας**: Νὰ δώσει κανεὶς τροφὴν στὸν πεινασμένο, νὰ δώσει νερὸ στὸν διψασμένο, νὰ ντύσει τὸν γυμνὸ, νὰ ἐπισκεφθεῖ τὸν ἄρρωστο καὶ τὸν φυλακισμένο, νὰ φιλοξενήσει τὸν ἄστεγο, νὰ περιθάλψει τὸ ὄρφανὸ κ.λπ.

Ἀλλὰ γιὰ νὰ εἶναι ἡ ἐλεημοσύνη σου ἀληθινή, ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ κάνεις **χωρὶς νὰ καυχίεσαι, χωρὶς νὰ ζητᾶς τὸν ἔπαινο τῶν ἄνθρωπων καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη ἐκείνων ποὺ εὐεργετεῖς**.

6. Ἐνας ἄλλος τρόπος, μὲ τὸν ὅποιο μπορούμε νὰ πάρουμε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, εἶναι, ὅπως εἶπαμε, **ἡ ἀνάγνωση καὶ ἀκρόαση τῆς Ἁγίας Γραφῆς**.

Ἡ Ἅγια Γραφή εἶναι γιὰ τὸν ἄνθρωπο ἓνα θησαυροφυλάκιο, ἀπ' ὅπου μπορεῖ νὰ ἀντλήσει φῶς καὶ ζωὴ· φῶς, ποὺ φωτίζει καὶ σοφίζει, καὶ ζωὴ, ποὺ ζωογονεῖ καὶ παρηγορεῖ καὶ εὐφραίνει. Ἡ Ἅγια Γραφή εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα δῶρα τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο, μία μεγάλη εὐεργεσία, ἀπὸ τὴν ὁποία ὁ καθένας μπορεῖ νὰ ὠφεληθεῖ, φτάνει μόνο νὰ τὸ θελήσει. Ἡ Ἅγια Γραφή εἶναι ἡ θεία σοφία, μία σοφία τόσο θαυμαστὴ καὶ ἐξαιρετικὴ, ποὺ μπορεῖ νὰ τὴν κατανοήσει ὁ πιὸ ἀπλὸς κι ἀγράμματος ἄνθρωπος. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς πολλοὶ ἀπλοὶ ἄνθρωποι, διαβάζοντας ἢ ἀκούγοντας τὴν Ἅγια Γραφή, ἔγιναν εὐσεβεῖς καὶ ἔλαβαν τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἐνῶ ἀπεναντίας ἄλλοι, καὶ μάλιστα μορφωμένοι, μελετώντάς τὴν, πλανήθηκαν καὶ χάθηκαν. Αὐτὸ ἔγινε, γιατί **οἱ πρῶτοι τὴ διάβαζαν μὲ ἀπλότητα καρδιάς**, χωρὶς ὀρθολογιστικὰ ψιλολογήματα, ἐπιδιώκοντας νὰ πλουτίσουν ὄχι σὲ γνώση ἀνθρώπινη, ἀλλὰ σὲ χάρη καὶ δύναμη καὶ Πνεῦμα Θεοῦ, ἐνῶ οἱ δεῦτεροι, **νομίζοντας πῶς εἶναι σοφοὶ καὶ πῶς τὰ ξέρουν ὅλα, ζητοῦσαν στὴ Γραφὴ**

ὄχι τὴ δύναμη καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὴ σοφία τοῦ κόσμου.

7. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα Τὸ ἀποκτοῦμε, τέλος, μὲ τὴ **συμμετοχὴ στὰ ἱερὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ κατεξοχὴν μὲ τὴ θεία κοινωνία.**

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶπε: «Ὅποιος τρώει τὴ σάρκα μου καὶ πίνει τὸ αἷμα μου, εἶναι ἐνωμένος μαζί μου κι ἐγὼ μαζί του. Αὐτὸς ἔχει ζωὴ παντοτινὴ. Καὶ ἐγὼ θὰ τὸν ἀναστήσω τὴν ἔσχατη ἡμέρα» (πρβλ. Ἰω. 6:56-54). Ὅποιος, δηλαδή, **ἄξια** κοινωνεῖ τὰ ἅγια μυστήρια, ἐνώνεται μὲ τὸν Κύριο. Καὶ ὁποιος μὲ ἀληθινὴ μετάνοια, καθαρὴ καρδιά, θεῖο φόβο καὶ ἀκράδαντη πίστη παίρνει τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου, παίρνει συνάμα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, πού, μπαίνοντας στὸν ἄνθρωπο, τὸν ἐτοιμάζει νὰ δεχτεῖ καὶ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ τὸ Θεὸ Πατέρα, νὰ γίνεῖ δηλαδὴ ναὸς καὶ κατοικητήριον τοῦ ἀληθινοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Ἀπεναντίας, ὁποιος κοινωνεῖ τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου ἀνάξια, μὲ ψυχὴ ἀκάθαρτη, μὲ καρδιὰ γεμάτη κακία, ἐκδικητικότητα καὶ μίσος, ὄχι μόνο δὲν παίρνει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἀλλὰ γίνεται προδότης, ὅπως ὁ Ἰούδας, καὶ σταυρώνει τὸ Χριστὸ γι' ἄλλη μία φορά.

Τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, γι' αὐτοὺς πού ἄξια τὸ μεταλαβαίνουν, εἶναι τὸ φάρμακο πὸ θεραπεύει κάθε ἀσθένεια καὶ κάθε ἀδυναμία. Καὶ ποῖος ἀπὸ μᾶς εἶναι σὲ κατάστασι τέλειας ὑγείας; Ποῖος δὲν χρειάζεται θεραπεία, ἀνακούφιση καὶ παρηγοριά;

Τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ τροφή μας στὸ δρόμο πρὸς τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μπορεῖ ποτὲ νὰ ξεκινήσει κανεὶς γιὰ μεγάλη καὶ κοπιαστικὴ πορεία χωρὶς τροφή;

Τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁρατὸ ἀγιαστικὸ μέσο, πὸ μᾶς τὸ κληροδότησε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος καὶ μᾶς τὸ ἄφησε γιὰ τὸν ἀγιασμό μας. Ποῖος δὲν θὰ ἠθελε νὰ γίνεῖ μέτοχος σὲ μία τέτοια κληρονομία καὶ ν' ἀγιαστεῖ;

Μὴν ἀμελεῖτε, λοιπόν, νὰ πλησιάζετε στὸ Ποτήριον τῆς ζωῆς. **Ἀλλὰ νὰ πλησιάζετε μὲ φόβο Θεοῦ καὶ πίστη.** Ὅποιος ἀρνεῖται ἢ ἀμελεῖ νὰ κοινωνήσῃ, δὲν ἀγαπάει τὸ Χριστό, γι' αὐτὸ οὔτε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα θὰ λάβῃ οὔτε στὴν οὐράνια βασιλεία θὰ μεεῖ.

Αὐτά, λοιπόν, εἶναι τὰ μέσα, μὲ τὰ ὅποια μπορούμε ν' ἀποκτήσουμε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα: καθαρὴ καρδιά καὶ ἀγνή ζωὴ, ταπεινοφροσύνη, ὑπακοὴ στὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, προσευχή, αὐταπάρνησι, μελέτη τῶν ἱερῶν βιβλίων, θεία κοινωνία.

Τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ τὰ μέσα ἀρκεῖ, βέβαια, καὶ μόνο του γιὰ νὰ μᾶς χαρίσῃ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Μὰ εἶναι πὸ καλὸ καὶ πὸ ἀποτελεσματικὸ νὰ τὰ χρησιμοποιοῦμε ὅλα μαζί. Τότε, χωρὶς καμιὰν ἀμφιβολία, θὰ λάβουμε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Καὶ θὰ γίνουμε ἅγιοι!

Τελειώνοντας, πρέπει να πούμε, ότι, αν κάποιος αξιωθεί να λάβει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ στή συνέχεια πέσει σὲ ἁμαρτία, **Τὸ διώχνει ἀπὸ μέσα του**. Καὶ τότε, ὅμως, ἅς μὴν ἀπελπιστεῖ, ἅς μὴ νομίσει ὅτι χάθηκαν ὅλα. Ὅσο πιὸ γρήγορα μπορεῖ, ἅς προσπέσει στὸ Θεὸ μὲ θέρμη, μὲ μετάνοια, μὲ προσευχή. Καὶ τὸ **Ἅγιο Πνεῦμα θὰ ἐπιστρέψει μέσα του**.

("ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ" Φυλλάδιο νο 25, Ιερά Μονή Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: orthodoxfathers.com)